

VEILEDNING TIL STATLIGE ARBEIDSGIVERE OM OVERGANG FRA STILLINGSKODER TIL YRKESKODER

18. september 2014

1. Innledning	1
2. Om standard for yrkesklassifisering (STYRK)	1
3 Yrkestittelkatalogen	2
4. Forholdet mellom stillingskoder og yrkeskoder (STYRK)	2
5. Søkemuligheter etter yrkeskoder på ssb.no	4
6. Mulig oppretting av nye koder i katalogen	5
Vedlegg 1 Gjennomgående stillinger	6
Vedlegg 2 Om spesielle yrker for staten, skatt, politi og toll	7

1. Innledning

Innføringen av a-ordningen (EDAG) 1.1. 2015 erstatter innrapportering av ansatte til NAVs Arbeidsgiver- arbeidstakerregister (Aa-registeret). Statlige arbeidsgivere skal da ikke lenger innrapportere stillingskoder, men yrkeskoder etter Standard for Yrkesklassifisering (STYRK) i a-meldingen. Arbeidsgivere i kommunal og privat sektor innrapporterer allerede i dag etter yrkeskoder til Aa- registeret.

Veiledningen vil først gi en innføring i prinsippene bak og formålet med yrkesstandarden og hvordan den er bygd opp. Ettersom formålet med yrkeskodene er forskjellig fra formålet med stillingskodene, vil dette gi en bakgrunn for statlige arbeidsgivere i arbeidet med omleggingen fra stillingskoder til yrkeskoder. På enkelte områder vil det være en sammenheng mellom stillingskoder og yrkeskoder, mens på andre områder vil disse divergere.

Deretter vil vi gi enkelte konkrete forslag til overganger fra stillingskoder til yrkeskoder. Disse vil bli presentert i vedleggene.

2. Om standard for yrkesklassifisering (STYRK)

Standard for yrkesklassifisering (STYRK) har som formål å klassifisere og aggregere informasjon om yrker. STYRK er basert på en internasjonal standard, International Standard of Classification (ISCO).

Yrkesstandarden grupperer enkeltyrker etter likhet i arbeidsoppgaver basert på kompetanse og spesialisering. Kompetansenivået er definert ut fra hvilket utdanningsnivå som vanligvis kreves i yrket i dag.

STYRK er delt inn i 9 yrkesfelt:

1. Administrative ledere og politikere
2. Akademiske yrker
3. Yrker med kortere høyskole- og universitetsutdanning og teknikere
4. Kontor og serviceyrker
5. Salgs-, service-, og omsorgsykker
6. Yrker innen jordbruk, skogbruk og fiske
7. Håndverkere og liknende

- 8. Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere m.v.
- 9. Yrker uten krav til utdanning
- 0. Militære yrker og uoppgitt

1.siffer i yrkesstandarden (yrkesfeltet) angir kompetansenivået som i dag normalt kreves for feltet. Yrkesfelt 2 dekker yrker hvor det kreves kompetanse som tilsvarer utdanning på mastergradsnivå . Yrkesfelt 3 dekker yrker hvor det krever kompetanse som tilsvarer høyere utdanning 1-3 år utover videregående skole. Yrkesfelt 4-8 dekker yrker hvor krever kompetanse som tilsvarer videregående skole nivå. Yrkesfelt 9 dekker yrker hvor det normalt ikke er særskilte krav til utdanningsnivå. For yrkesfelt 1 og 0 teller bare typen av arbeidsoppgaver, ikke kompetansenivå.

Når det gjelder krav til kompetansenivå, er det knyttet til hva som kreves for å utføre oppgavene. Dette er i prinsippet uavhengig av hvilken utdanning den enkelte har. En person med for eksempel videregående skole som høyeste utdanning, skal kodes til et yrke på yrkesfelt 2 hvis arbeidsoppgavene i jobben er slik at det normalt krever kompetanse på mastergradsnivå. Tilsvarende vil en person med mastergrad som har en jobb som normalt bare krever 1-3 års høyere utdanning, plasseres på yrkesfelt 3.

Etter første siffer i yrkeskoden følger ytterligere tre siffer. Disse angir spesialiseringen av arbeidsoppgaver. Her er standarden hierarkisk bygget opp yrkesområder (2.siffer), yrkesgrupper (3.siffer) og yrke (4.siffer). Kontormedarbeider er et eksempel på oppbyggingen:

- 4114 Kontormedarbeidere
- 411 Sekretærer og tastaturoperatører ol.
- 41 Kontoryrker
- 4 Kontor og kundeserviceyrker

Også i spesialiseringen er det innholdet i jobben som bestemmer plassering og ikke den ansattes utdanning.

3 Yrkestittelkatalogen

4-sifternivå er som nevnt over det mest detaljerte nivået i standarden. SSB har utarbeidet en katalog som tar utgangspunkt i titler, ikke yrker, som arbeidsgivere skal benytte ved innrapportering. SSB har ved utarbeidelsen av denne yrkestittelkatalogen tatt utgangspunkt i de 4 sifrene i STYRK og føyd til 3 løpenummer for å angi tittel. En kontormedarbeider kan f.eks. ha tittel fullmektig, vedkommende skal da meldes inn som Fullmektig 4114 124. Det vil ikke lenger være mulig å rapportere inn på stillingskoder i a-meldingen, arbeidsgivere må bruke en 7 siffer yrkestittelkode.

ISCO blir jevnlig revidert i takt med utviklingen i yrkeslivet og Norge følger opp revisjoner med tillemping av standarden til norske forhold. Den siste revisjonen av STYRK ble innført fra 1.1. 2011, og kalles STYRK-08. Statistisk sentralbyrå publiserer all statistikk etter yrke etter denne dato i følge STYRK-08, men arbeidsgivere rapporterer inn etter STYRK. SSB foretar da en konvertering fra STYRK til STYRK-08 ved publisering. I all publisering av offisiell statistikk bruker SSB bare de første 4 sifrene i yrkeskoden.

4. Forholdet mellom stillingskoder og yrkeskoder (STYRK)

Stillingskodene som brukes av statlige arbeidsgivere, må ikke forveksles med yrkestittelkodene. Stillingskoder beskriver i stor grad lønns- og ansettelsesforhold og er i mer eller mindre grad egnet til å si noe om en persons konkrete arbeidsoppgaver. Det er derfor ikke mulig å lage en konverteringsnøkkel for alle stillingskoder til yrkestittelkoder. En stillingstittel kan være selvforklarende, som f.eks. *arkitekt*, der arbeidsoppgavene og kompetansen er relativt klare. Mens derimot arbeidsoppgavene og

kompetansen til gjennomgående stillinger som f.eks *førstekonsulent* og *seniorrådgiver* ikke er selvforklarende. Stillingsittel er derfor ofte ikke tilstrekkelig informasjon til å finne den riktige yrkestittelkoden, arbeidsgiver må ta utgangspunkt i arbeidsoppgaver og kompetanse i større grad enn stillingsittel i de fleste tilfeller. Det er ulike typer stillingskoder og det vil være ulike tilnæringsmetoder som er egnet for arbeidsgiver for å finne en god overgang mellom en stillingskode og en yrkeskode.

Stillingskoder som ikke angir noe om arbeidsoppgaver:

Det finnes noen stillingskoder som ikke angir noe om arbeidsoppgavene knyttet til stillingen. Det gjelder f.eks stillingskodene:

1138 Unge arbeidstakere

1362 Lærling

9100 Kontraktlønn

Her må arbeidsgivere finne riktig yrkestittelkode ut fra hvilke arbeidsoppgaver den enkelte har. Det finnes en søkefunksjon i yrkestittelkatalogen som hjelper til å finne riktig yrkestittelkode. Se kap 5.

Stillingskoder som er for upresise med hensyn til arbeidsoppgaver.

Dette vil typisk gjelde gjennomgående stillinger som konsulent, førstekonsulent, rådgiver, seniorrådgiver ol. I vedlegg 1 har vi gått gjennom et par av disse og nevnt det vi antar er de mest aktuelle yrkestittelskodene.

Stillingskoder som angir utdanning i stedet for en yrkestittelkode

Det finnes arbeidstakere som har en tittel som ikke gjenspeiler de aktuelle arbeidsoppgavene i nåværende yrke. Hvis for eksempel en lege arbeider som saksbehandler i en offentlig etat og ikke har oppgaver rettet mot medisinsk behandling av pasienter eller medisinsk forskning, skal vedkommende ikke ha yrkestittelkode som lege, men som f.eks. Seniorrådgiver (økonomi og samfunnsvitenskap, offentlig administrasjon).

Flere stillingskoder som hører hjemme under samme 4 siffer yrkeskode.

Enkelte 4 siffer yrkeskoder omfatter flere stillingskoder. Dette vil for eksempel gjelde stillingskoder som 1184 Kokk og 1122 Førstekokk . Om man søker på kokk i yrkestittelkatalogen, vil man få mange alternative yrkestitler. Disse hører alle hjemme under samme 4 siffer yrkeskode, 5122 Kokk. Her vil arbeidsgiver enten kunne velge en av disse for begge stillingskodene eller bruke en yrkestittelkode for kokk og en annen for førstekokk.

Fordelen med å splitte de også ved yrkesrapportering til EDAG betyr at SSB i ettertid kan ta ut spesialtabeller hvor de er splittet, selv om SSB til vanlig bare lager tabeller ned til 4 siffer nivå.

Enkle overganger mellom stillingskoder og yrkeskoder

Det finnes en god del stillingskoder som man lett finner igjen i yrkestittelkatalogen. Det gjelder noen allmenne yrker i arbeidslivet som renholder, førskolelærer, arkivar. Dessuten finnes det egne koder for noen særskilte statlige yrker, som militære yrker, og noen yrker inn politi, toll- og skatteetaten.

Når skal yrkeskoder for leder brukes

For å bli klassifisert som leder i yrkesstandard må arbeidstakeren ha et lederansvar utover det rent faglige. Det vil si at man har et selvstendig ansvar i planlegging av virksomheten i enheten man leder, resultatansvar for driften, formelt ansvar i tilsetting av medarbeidere, delegert budsjettansvar ol. Det er videre en forutsetning at arbeidstakeren bruker mesteparten av sin arbeidstid på ledelsesoppgavene.

Finner ikke egnet yrkestittelkode?

Siden statlige arbeidsgivere ikke har rapportert yrkeskoder før, vil det kunne være en del særegne statlige yrker som ikke finnes i yrkestittelkatalogen. Det vil her være mulig for SSB å opprette nye titler i katalogen ved henvendelse på mail til yrkespostkassa: yrke@ssb.no.

Når ansatte bytter jobb innen samme arbeidsplass.

I dag beholder en del ansatte sin stillingstittel når de bytter jobb, selv om arbeidsoppgavene er blitt endret. Der hvor arbeidsoppgavene er vesentlig endret, skal arbeidsgiver i a-meldingen rapportere en ny yrkestittelkode. Hvis f.eks. en med tittel ekspedisjonssjef går av som leder, men fortsetter med særskilte utredningsoppgaver, vil hun/han kunne beholde sin stillingstittel. Yrket vil da likevel ha blitt et annet og må rapporteres i tråd med dette, f.eks. Seniorrådgiver (økonomi og samfunnsvitenskap, offentlig administrasjon).

5. Søkemuligheter etter yrkeskoder på ssb.no

På nettsidene til Statistisk sentralbyrå finnes både en forklaring av yrkeskodeverket og en konkret søkemotor som arbeidsgivere kan bruke. Se. <http://www.ssb.no/a/yrke/>. Her ligger Standard for yrkesklassifisering, STYRK.. Ved å skrive inn den aktuelle tittelen i søkemotoren, vil det komme fram ulike forslag til 7siffer yrkestittelkoder som er godkjente til innrapportering. I eksemplet her, seniorrådgiver, vil fagfeltet som en seniorrådgiver dekker, komme fram i parenteser.

The screenshot shows the SSB website interface. At the top, there are navigation links for 'ENGLISH', 'STIKKORD A-Å', and 'KONTAKT OSS'. Below this is a search bar with a magnifying glass icon and a 'SØK' button. The main navigation menu includes 'FORSKNING', 'INNRAPPORTERING', 'OM SSB', and 'MITT SSB'. The search results are displayed in a table with two columns: 'Yrkestittel' and 'Kode'. The table lists various job titles related to 'seniorrådgiver' with their corresponding 7-digit codes.

Yrkestittel	Kode
SENIORRÅDGIVER (ANDRE SIVILINGENIØRER)	2149 124
SENIORRÅDGIVER (ARKITEKT)	2141 121
SENIORRÅDGIVER (BEDRIFTSRÅDGIVNING)	2512 119
SENIORRÅDGIVER (FORRETNINGSUTVIKLING)	2519 118
SENIORRÅDGIVER (GEOFAG OG PETROLEUMSTEKNOLOGI)	2147 138
SENIORRÅDGIVER (JURDISK UTREDNING, OFFENTLIG ADMINISTRASJON)	2412 119
SENIORRÅDGIVER (MARKEDSANALYSE)	2519 117
SENIORRÅDGIVER (METALLURGI)	2147 139
SENIORRÅDGIVER (NATURVITENSKAP, OFFENTLIG ADMINISTRASJON)	2413 120
SENIORRÅDGIVER (PERSONAL)	2512 121
SENIORRÅDGIVER (REVISJON)	2511 109
SENIORRÅDGIVER (SAMFUNNSFAG/POLITIKK, PRIVAT VIRKSOMHET)	2542 107
SENIORRÅDGIVER (SIVILINGENIØR, BYGG OG ANLEGG)	2142 119
SENIORRÅDGIVER (SIVILINGENIØR, ELEKTRONIKK)	2144 123
SENIORRÅDGIVER (SIVILINGENIØR, ELKRAFTTEKNIKK)	2143 119

At the bottom of the page, there is a footer with 'NETTSTEDSKART', 'PERSONVERN', '2014 © STATISTISK SENTRALBYRÅ', and social media icons for Twitter and Facebook. The page number 'NO' and the date '12:44 15.04.2014' are also visible.

Det er også mulig å spørre SSB direkte via yrke@ssb.no. Ved å gi opplysninger om arbeidsoppgaver og kompetanse vil SSB komme med forslag til yrkestittelkoder.

6. Mulig oppretting av nye koder i katalogen

Arbeidsgivere som ikke finner en passende kode fordi den faktisk ikke finnes i katalogen, kan be SSB om å få opprettet en ny yrkestittelkode. Fordi titler i arbeidslivet både i offentlig og privat sektor stadig er i endring vil det alltid være behov for nye yrkestittelkoder og SSB sine yrkeskoder må reflektere denne endringen. Yrkeskatalogen vil bli oppdatert med slike koder så raskt det lar seg gjøre.

Vedlegg 1 Gjennomgående stillinger

Vi har her valgt seniorrådgivere og førstekonsulenter som eksempler. Dette er stillinger som finnes på de aller fleste statlige arbeidsplasser. Utfordringen her er at tittelen i stillingskoden ikke sier noe konkret om arbeidsoppgavene til den ansatte og arbeidsgiver må da differensiere etter typen arbeidsoppgaver.

Seniorrådgiver

Seniorrådgivere vil kodes med stillingskode 1364. Kode 1364 er tilpasset behovene i lønnsforhandlinger. Men denne koden sier ikke noe om vedkommende jobber innen fagfeltet juridisk utredning, økonomi, samfunnsvitenskap, naturvitenskap, IT eller personellbehandling/HR. Seniorrådgivere må derfor kodes særskilt etter arbeidsfelt slik:

Stillingskode	Stillingstittel	Forslag yrkes tittel kode	Forslag yrkestittel
1364	SENIORRÅDGIVER	2411118	SENIORRÅDGIVER (ØK. OG SAMF.VIT., OFF. ADM.)
1364	SENIORRÅDGIVER	2412119	SENIORRÅDGIVER (JUR. UTREDN. OG OFF.ADM.)
1364	SENIORRÅDGIVER	2413120	SENIORRÅDGIVER (NATURVIT. OG OFF. ADM.)
1364	SENIORRÅDGIVER	2512121	SENIORRÅDGIVER (PERSONAL)
1364	SENIORRÅDGIVER	2130121	SENIORRÅDGIVER (IT-ANSVARLIG)

I enkelte statlige virksomheter anvendes stillingstittelen Seniorrådgiver for andre typer oppgaver enn de som er nevnt her. De må da kodes etter stillingens arbeidsoppgaver. Tilsvarende vil gjelde for stillingstittelen Rådgiver.

Førstekonsulent

Førstekonsulent vil kodes med stillingskode 1408. Førstekonsulenter må her kodes etter arbeidsfelt slik:

Stillingskode	Stillingstittel	Forslag yrkes tittel kode	Forslag yrkestittel
1408	FØRSTEKONSULENT	2411104	FØRSTEKONSULENT (ØK. OG SAMF.VIT., OFF. ADM.)
1408	FØRSTEKONSULENT	2412104	FØRSTEKONSULENT (JUR. UTREDN. OG OFF. ADM.)
1408	FØRSTEKONSULENT	2413104	FØRSTEKONSULENT (NATURVIT. OG OFF. ADM.)
1408	FØRSTEKONSULENT	2512105	KONSULENT (PERSONAL)
1408	FØRSTEKONSULENT	2130120	FØRSTEKONSULENT (DATA)

Heller ikke denne listen er uttømmende. I enkelte statlige virksomheter anvendes stillingstittelen Førstekonsulent for andre typer oppgaver enn de som er nevnt her. De må da kodes etter stillingens arbeidsoppgaver. Tilsvarende vil gjelde for stillingstittelen Konsulent. De vil oftest kodes etter yrkestittel på felt 3.

Vedlegg 2 Om spesielle yrker for fagområdene skatt, politi og toll

I tillegg til stillinger som er gjennomgående for alle statlige virksomheter, vil ulike etater ha spesielle utfordringer knyttet til stillinger som er særegne for etaten og der det er mange ansatte i slike stillinger. Som eksempel har vi valgt ut virksomheter som er knyttet til skatt, politi og toll. Vi vil gi forslag på yrkestittel koder og yrkestitler som er spesielle for disse områdene. Disse etatene vil likevel ha mange ansatte med de vanlige titlene nevnt i vedlegg 1.

Skattedirektoratet, skatteetaten, skattekontorer :

Stillingskode	Stillingstittel	Forslag yrkes tittel kode	Forslag yrkestittel
1065	KONSULENT	3442104	KONSULENT I SKATTEETATEN
1501	SENIORSKATTEJURIST	2412127	SENIORSKATTEJURIST
1413	SKATTEJURIST	2412127	SENIORSKATTEJURIST

Politidistriktene, KRIPOS m.fl:

Stillingskode	Stillingstittel	Forslag yrkestittel kode	Forslag yrkestittel
1457	POLITIBETJENT 1	3450105	POLITIBETJENT
1458	POLITIBETJENT 1	3450105	POLITIBETJENT
1459	POLITIBETJENT 2	3450105	POLITIBETJENT
1460	POLITIBETJENT 2	3450105	POLITIBETJENT
1461	POLITIBETJENT 3	3450105	POLITIBETJENT
1462	POLITIBETJENT 3	3450105	POLITIBETJENT
0285	POLITIFØRSTEBETJENT	3450101	POLITIFØRSTEBETJENT
0287	POLITIOVERBETJENT	3450106	POLITIOVERBETJENT

Toll- og avgiftsdirektoratet og tollregionene:

Stilling- kode	Stillingstittel	Forslag yrkestittel kode	Forslag yrkestittel
0050	FØRSTETOLLINSPEKTØR	3441109	FØRSTETOLLINSPEKTØR
0053	TOLLOVERINSPEKTØR	3441111	TOLLOVERINSPEKTØR
1225	TOLLINSPEKTØR	3441106	TOLLINSPEKTØR
0046	TOLLBETJENT	3441105	TOLLBETJENT
0052	TOLLREVISOR	3432120	TOLLREVISOR

